



A MAI MUNKÁSSÁG, A SZAKMUNKÁSOK TÁRSADALMI KÖTELEZETTSÉGE, FELELŐSSÉGE

1. Hazánk alkotmánya kimondja, hogy "a Magyar Népköztársaságban a társadalom vezető osztálya a munkásosztály, amely a hatalmat a szövetkezetekbe tömörült parasztsággal szövetségben, az értelmiséggel és a társadalom többi dolgozó rétegével együtt gyakorolja."
A mai órán arról fogunk beszélgetni, hogy mit jelent a gyakorlatban ez az alkotmányunkban megfogalmazott mondat.
2. A magyar munkásság az 1860-70-es években kezdett osztállyá szerveződni, ekkor alakította első munkásegyleteit, önszegélyző pénztárait, az első munkáspártot, melynek programja már szocialista eszméket tükrözött.
3. Harcának kiemelkedő állomásai voltak az első proletárdiktatura kivívása 1919-ben, a fehérterror alatti illegális munka, és a második világháború felszabadító harcaiban való részvétel.
4. A felszabadulás után népi demokratikus mozgalom bontakozott ki hazánkban. A két munkáspárt egyesülése után létrejött a második proletárdiktatura, melynek győzelmével megkezdődött a szocializmus építése. Ezzel megváltozott a munkásosztály társadalmi szerepe: elnyomott osztályból uralkodó osztállyá vált.

5. Ma a munkásosztály társadalmunk vezető osztálya. Politikai elkötelezettsége, helytállása meghatározó az ország stabilitása, a társadalom fejlődése szempontjából.
6. Előrehaladásunk megköveteli a munkások szakképzettségének, műveltségének növelését, és azt is, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a közéletben, a párt politikájának alakításában és végrehajtásában, a vállalatok irányításában, a társadalmi ellenőrzésben.
7. A mai munkásság döntő többsége becsületesen dolgozik, s mindent megtesz azért, hogy megfeleljen ezeknek a követelményeknek.
8. Ehhez azonban arra is szükség van, hogy a munkások pontosan tudják, hogy társadalmunk mit vár el tőlük, tisztában legyenek a vállalat és a népgazdaság távlati céljaival, amelyek rendszerébe mindenki beilleszkedik a saját munkájával, egyéni teljesítményével.
9. A mai munkásságnak lehetősége van arra, hogy tájékozódjon a vállalat mindennapi gondjairól, céljairól, feladatairól. A megfelelő fórumokon elmondhatják véleményüket, javaslataikat, egy szóval beleszólhatnak mindabba, ami a vállalatnál történik.
10. A munkásosztály hatalmát demokratikus jogain keresztül gyakorolhatja. Ennek egyik szintere csupán a vállalati életben való részvétel. Demokratikus jogaikat közvetlen és közvetett módon gyakorolhatják.

11. Közvetett módnak nevezzük azt a formát, amikor a dolgozók véleményüket, javaslataikat, észrevételeiket választott vezetők közvetítésével juttatják tovább a vállalat vezetése felé.
12. Ezek a választott vezetők a brigádvezető, a szakszervezeti bizalmi, a pártcsoport bizalmi, vagy a KISZ képviselő. Közvetlenül gyakorolhatják a brigádgyűléseken, vállalati fórumokon, termelési értekezleteken, munkásgyűléseken.
13. Az üzemi demokrácia szélesítése érdekében jöttek létre a vállalati tanácsok, melyeknek tagja a munkások választott képviselője.
14. A munkásság demokratikus jogait nemcsak az üzemekben, gyárakban gyakorolhatja, hanem az élet szinte minden területén. Részt vehet a különböző társadalmi szervezetek munkájában, a párt, a szakszervezet, a KISZ tagjaként.
15. A szocialista demokrácia új vonása hazánkban az új választójogi törvény, mely lehetővé teszi, hogy több jelölt közül válasszuk meg az adott feladatra legalkalmasabb jelöltet.
16. A szocialista demokrácia egyik igen fontos eleme az ellenőrzés és beszámoltatás joga. A dolgozók választott képviselőiket bármikor beszámoltathatják, végzett munkájukról, alkalmatlanság esetén pedig visszahívhatják őket, és új képviselőt választhatnak.
17. Igen fontos, hogy a dolgozók észrevételeikre,

javaslataikra választ, visszaigazolást kapjanak, hiszen enélkül nincs értelme annak, hogy véleményüket kifejtsek. Ma még sajnos igen gyakran előfordul, hogy ez a visszajelzés elmarad.

18. Még rosszabb az, - és ez sem ritka - ha a munkások jobbitó szándéku, ámde kritikai észrevételeikre adott válasz valamilyen megtorló intézkedés; pl. aki a bíráló megjegyzést tette, a következő jutalmazásnál kevesebbet kap, vagy nem kap fizetésemelést, stb.
19. A munkásság másik alapvető tevékenysége a munkavégzés, amely szintén másfajta magatartást követel meg, mint régen. A mai munkásság feladata ma már nem a minél nagyobb mennyiség elérése a termelés során, hanem a minél jobb minőség elérése.
20. Az egyre jobb minőségű termékek előállítása alapvető népgazdasági érdek, mivel napjainkban minden ország szocialista és tőkés egyaránt inkább eladni szeretne, mint vásárolni. Amit pedig megvásárol, az csak jó minőségű, korszerű, a világszinvonalnak megfelelő termék. Mi is csak az ilyen termékeinket tudjuk értékesíteni.
21. Népgazdaságunk jelenlegi helyzetében egyre fontosabbá válnak olyan tényezők is, mint a takarékoság, a munkaidő jobb kihasználása, amely részben szervezési feladat, de munkafegyelem kérdése is.

22. A technológiai fegyelem betartása is az alapvető követelmények közé tartozik. Ma már a gyártási folyamatok bonyolultsága a legapróbb változtatást sem engedi meg a termelési folyamaton belül. A legkisebb mulasztás is elegendő ahhoz, hogy a termék ne feleljen meg a minőségi követelményeknek.
23. A tudományos technikai forradalom, a fejlett szocializmus építése a mai munkássággal szemben másfajta és egyre magasabb követelményeket támaszt a szakképzettség terén is.
24. A technika fejlődésével párhuzamosan nő a magasabb szakképzettség iránti igény. A szakmunkás-képző intézetek, szakközépiskolák feladata azoknak a szakembereknek a kiképzése, akiknek majd az egyre korszerűbb gépekkel tudniuk kell dolgozni, akik képesek lesznek az iskolapadból kikerülve a tanultakat a gyakorlatban alkalmazni.
25. Az iskolában megszerzett tudás azonban önmagában még nem elegendő ahhoz, hogy valaki jó szakmunkás legyen. Minden szakmának van számos olyan fogása, trükkje, amelyeket csak a mindennapos munka során lehet kitapasztalni, elsajátítani, vagy az idősebb munkatársaktól megtanulni.
26. Manapság azonban már az sem elegendő, ha valaki jól ért a szakmájához. Egyre nagyobb az igény az iparban az olyan szakmunkások iránt,

akik képesek viszonylag rövid időn belül más munkára átállni, sőt szakmájukhoz közel álló egyéb rokonszakmát is elsajátítani.

27. A fiatal szakmunkásoknak is számolniuk kell ezekkel a követelményekkel, amikor munkába lépnek. Az iskolai élethez képest a munka sokkal szigorubb követelményeket támaszt velük szemben. Ennek azonban nem lehet egyik napról a másikra megfelelni, fokozatosan kell rá felkészülni.
28. A munkáshivatásra való tudatos felkészülés alapja a szakma szeretete, a szakma elsajátítása iránti tudásvágy és a szakmai rátermettség.
29. A pályakezdő munkásfiatalnak nem könnyű a beilleszkedés az iskolás évek után egy munkahelyi kollektívába. Nem csak azért nehéz ez, mert idegen emberekkel kell magukat elfogadtatni, hanem azért is, mert egy másfajta életvitelt is ki kell alakítaniuk.
30. Másfajta felelősségvállalást és munkafegyelmet kíván a munka, mint a tanulás. Bár a munkahelyeken is mindig van lehetőség a javításra, a hanyagul, pontatlanul végzett munka itt már sokkal komolyabb következményekkel jár, mint az iskolában.
31. Az ifjумunkások beilleszkedését általában igyekszik megkönnyíteni a kollektíva. Sokat segíthet ebben a KISZ szervezet, hiszen a hasonló koru fiatalok közt hamarabb lehet barátokra

találni, a KISZ munka során megismerkedhetnek a vállalat céljaival, törekvéseivel.

32. A vállalati KISZ szervezet egyben iskolát is jelent, a közéleti szereplés iskoláját, melyben megtanulhatjátok, hogy milyen módon nyilváníthatjátok ki véleményeteket, hogyan kapcsolódhattok be egy-egy vállalati programba, megtanulhatjátok egyeztetni álláspontotokat más társadalmi szervezetek képviselőivel.
33. A közéleti szereplés színtere ugyanakkor a szakszervezet, ahol pl. érdekvédelmi tevékenységet tanulhatjátok meg, vagy a pártszervezet, amely szintén számít a fiatal szakmunkások munkájára.
34. A fiatal szakmunkásjelöltek társadalmi kötelezettsége tehát abban áll, hogy a jelen és a jövő technikai, szakmai és politikai követelményeinek megfelelő tudás birtokában, méltó utódai legyenek a szocializmus alapjainak lerakásában élenjáró idősebb munkás nemzedéknek.
35. Azokat a szakmunkásokat, akik szeretnének továbbtanulni, /segítséget kapnak ehhez/ a vállalat munkaidőkedvezményel, tanulmányi szabadsággal segíti; az egyetemek, főiskolák pedig előkészítő tanfolyamokat szerveznek számukra.
36. A szakmunkáshivatás is olyan hivatás, amely egész embert kíván, ezért már az iskolában arra kell törekednetek, hogy választott szakmátok minden szépségét megismerjétek, s jól elsajá-

titsátok annak fogásait, hogy munkába lépve
ti is társadalmunk hasznos tagjaivá válhassatok.